

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ РИНКУ І
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту,
академік НАН України

Б.В. Буркинський

«30» квітня 2024 р.

**ПРАВИЛА
ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ
В ДЕРЖАВНІЙ УСТАНОВІ «ІНСТИТУТ РИНКУ І
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ»
У 2024 РОЦІ**

УХВАЛЕНО

Вченою радою Інституту

Протокол № 8

26. 04. 2024 р.

ОДЕСА – 2024

1. Загальні положення

1.1. Правила прийому до аспірантури ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України» розроблені на основі норм Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», підзаконних актів чинного законодавства, локальних нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, а саме Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році (далі - Порядок), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.03.2024р. № 266, який доступний для ознайомлення за покликанням <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/vstupna-kampaniya-do-zakladiv-vishoyio5yM-2024-goки/роп^іок-ргііоти^1уа-гдоьиЦуа-УІ5Ііоуі-о5уМ-у-2024-госі>, наказу від 11.02.2022 № 158 «Про затвердження Програми тесту загальної навчальної компетентності єдиного фахового вступного випробування»

1.2. Правила розміщуються на офіційному веб-сайті Інституту (<https://impeer.org.ua>).

1.3. Правила є обов'язковими для виконання вступниками до аспірантури, науково-педагогічними працівниками, іншими співробітниками.

1.4. Прийом на навчання до аспірантури здійснюється відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 № 502 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>).

1.5. Прийом до аспірантури на здобуття наукового ступеня доктора філософії за науковими спеціальностями, затвердженими рішенням Ліцензійної комісії Міністерства освіти і науки України від 19.07.2016р., та відповідно до обсягу держзамовлення, встановленого Розпорядженням Президії НАН України, Інститут повинен оголосити у серпні 2024 року.

1.6. В аспірантурі Інституту здійснюється підготовка здобувачів ступеню «доктор філософії» (третій рівень вищої освіти) за такими спеціальностями:

№ з/п	Код та найменування галузі знань	Шифр та найменування спеціальності	Акредитація спеціальності
1	05 Соціальні та поведінкові науки	051 – Економіка	Акредитована
2	07 Управління та адміністрування	073 – Менеджмент	Не акредитована

1.7. Підготовка в аспірантурі Інституту здійснюється за рахунок:

- коштів Державного бюджету України (бюджетна форма навчання) - за державним замовленням;
- коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту) – понад державне замовлення;
- за кошти грантів, які отримав Інститут на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів ступеня доктора наук.

1.8. Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюється на умовах контракту на підставі:

- міжнародних договорів України та/або міжнародних програм обміну чи мобільності;
- договорів, укладених між інститутом та закладами вищої освіти (науковими установами) інших країн щодо обміну вченими чи академічної мобільності.

1.9. У разі зарахування на навчання за державним замовленням (бюджетна форма навчання) аспіранти денної форми навчання отримують державну стипендію у відповідності з чинним законодавством України.

1.10. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які мають повну вищу освіту за освітнім рівнем магістра (освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста).

1.11. Термін навчання в аспірантурі – чотири роки.

1.12. Режим роботи приймальної комісії:

- понеділок – четверг - з 10.00 год. до 16.00 год.
- п'ятниця – з 10.00 год. до 15.00 год.

1.13. Прийом заяв і документів, вступні іспити, конкурсний відбір та зарахування на навчання до аспірантури в період осінньої сесії 2024 року проводитимуться в такі строки:

Етапи вступної кампанії	
Прийому заяв і документів	з 20 серпня по 15 вересня 2024 року
Строки проведення вступних іспитів	20 вересня – 10 жовтня 2024 року
Зарахування вступників на державного бюджету	з 15 по 20 жовтня 2024 року
Зарахування вступників за кошти фізичних та юридичних осіб	з 21 по 25 жовтня 2024 року
Початок навчання в аспірантурі	1 листопада 2024 року

1.14. Розроблені правила прийому до аспірантури ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України» є дійсними до 31 грудня 2024 року.

2. ПОРЯДОК ПРИЙОМУ ЗАЯВ І ДОКУМЕНТІВ

Вступники до аспірантури подають такі документи:

- заяву на ім'я директора Інституту (подається особисто в паперовій формі);
- особовий листок з обліку кадрів, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
- автобіографія;
- міжнародний сертифікат з іноземної мови, який засвідчує рівень B2 (за наявності). Такий сертифікат має пройти експертизу в Регіональному Центрі іноземних мов.
- сертифікат про здачу єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови (за відсутності міжнародного сертифікату з іноземної мови, який засвідчує рівень B2);
- сертифікат про здачу тесту загальної навчальної компетентності (ТЗНК);
- 3 фотокартки розміром 3x4;
- список опублікованих наукових праць і винаходів; відбитки опублікованих статей/тез (за наявності). Вступники, які не мають опублікованих наукових праць, подають реферат з обраної ними наукової спеціальності з рецензією передбачуваного наукового керівника або завідувача відповідного наукового відділу Інституту;
- презентацію дослідницької пропозиції з обраної спеціальності - це науковий текст обсягом до 5 стор., підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо. Оцінювання дослідницької пропозиції (з можливою презентацією її за рішенням Інституту) відбуватиметься на вступному іспиті зі спеціальності як його складова;
- копію диплома магістра (спеціаліста) та додатка до нього. Особам, які здобули вищу освіту за кордоном, встановлюється еквівалентність поданого диплома відповідно до «Порядку визнання

здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 року;

- рекомендацію Вченої ради закладу вищої освіти про вступ до аспірантури (за наявності);
- копію паспорта;
- копію військового квитка або посвідчення про приписку військовозобов'язаного – для військовозобов'язаних;
- копію трудової книжки для працюючих (засвідчену в установленому порядку);
- копію облікової картки платника податків (довідки про присвоєння ідентифікаційного номера);
- заяву про надання згоди на збір та обробку персональних даних;
- медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086-о або 086-у.

Паспорт, диплом про вищу освіту, трудова книжка та військовий квиток (посвідчення офіцера) – оригінали – подаються вступниками особисто.

Приймальна комісія Інституту допускає вступників до вступних випробувань на підставі вчасно поданих наведених у переліку документів і може відмовити вступнику в допуску до вступних випробувань в аспірантуру в зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

3. УМОВИ ДОПУСКУ ДО СКЛАДАННЯ ВСТУПНИХ ІСПИТІВ

З 2024 року умовами допуску до складання вступних іспитів до аспірантури є позитивні результати складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ) та тесту загальної навчальної компетентності (ТЗНК), де оцінка за тест з іноземної мови має становити не менше ніж 130 балів, а за тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК) — не менше ніж 100 балів

Абітурієнти, які планують вступати до аспірантури, повинні надати результати Єдиного вступного іспиту (ЄВІ), складеного у 2023 або 2024 році.

Єдиний вступний іспит (ЄВІ) – це випробування, яке містить тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК) і тест з іноземної мови (англійської, німецької, французької або іспанської на вибір вступника).

ЄВІ проводиться Українським центром оцінювання якості освіти (УЦОЯО) (<https://testportal.gov.ua/>).

Український центр оцінювання якості освіти (УЦОЯО) затвердив загальні характеристики тестів ЄВІ, якими визначено кількість завдань з кожного тесту, форми тестових завдань, час, відведений на їх виконання, схеми нарахування балів.

У 2024 році реєстрацію на участь в ЄВІ здійснюють приймальні комісії закладів вищої освіти (наукових установ) за допомогою взаємодії сервісів, роботу яких забезпечують УЦОЯО та ДП «Інфоресурс».

Відповідно до календаря проведення ЄВІ Українським центром оцінювання якості освіти (<https://testportal.gov.ua/kalendar-provedennya-ueviye!Уу-2/>), вступні випробування будуть проходити у дві сесії і вступники матимуть два періоди реєстрації.

Період реєстрації на вступні випробування та період здачі ЄВІ з іноземної мови та тесту ТЗНК:

Етапи	Основна сесія	Додаткова сесія
Реєстрація в УЦОЯО	07 травня - 29 травня	17 червня - 21 червня
Сдача ЄВІ та ТЗНК	24 червня - 15 липня	31 липня - 14 серпня

З процедурою реєстрації осіб, які бажають взяти участь у єдиному вступному іспиті (ЄВІ), можна ознайомитися у Додатку 1 до Правил прийому до аспірантури Інституту.

Дані про результати ЄВІ будуть внесені до картки фізичної особи в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО)..

Вступники, які вже мають міжнародні сертифікати з іноземної мови (TOEFL, IELTS, Cambridge English, TestDaF, DELF, DALF), що підтверджують знання мови на рівні не нижче ніж B2, звільняються від здачі Єдиного вступного іспиту з іноземної мови. Зазначені сертифікати розглядаються як еквівалент Єдиного вступного іспиту з іноземної мови на найвищий бал, інформація про міжнародний сертифікат також буде внесена до ЄДЕБО. Такі вступники можуть проходити інші вступні випробування до аспірантури і не складають ЄВІ.

Для проведення прийому до аспірантури в Інституті створюється Приймальна комісія під керівництвом директора Інституту.

Члени Приймальної комісії призначаються директором Інституту з числа керівництва Інституту, завідувачів відділів та наукових працівників.

Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури вноситься Приймальною комісією Інституту та передбачуваним науковим керівником за результатами розгляду реферату або поданих наукових праць.

Якщо поданий реферат та результати співбесіди не дають підстав рекомендувати претендента до вступу в аспірантуру, претендент не допускається до вступних іспитів.

Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три-п'ять осіб, які призначаються директором Інституту.

До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших закладів вищої освіти (наукових установ), з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, та/або про спільне виконання освітньо-наукової програми або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою, узгодженою між закладом вищої освіти і Інститутом.

4. ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНИХ ІСПИТІВ ТА КОНКУРСНИЙ ВІДБІР

Вступники до аспірантури ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», які мають базову економічну освіту, в Інституті складають лише **вступний іспит зі спеціальності** (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності).

Вступники до аспірантури Інституту, які не мають базової економічної освіти, додатково здають **вступне випробування з економічної теорії**.

Оцінювання вступного випробування з економічної теорії відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». У тому випадку, коли вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до вступного іспиту зі спеціальності та позбавляється права брати участь у конкурсі.

Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступному випробуванні зі спеціальності, оцінюватимуться за 100-бальною шкалою.

Вступники, які наберуть менше 60 балів, позбавляються права участі в конкурсі.

За наукові досягнення вступників до аспірантури (наукові праці, участь у наукових конференціях) екзаменаційна комісія Інституту по

прийому вступного іспиту зі спеціальності нараховуватиме додаткові бали (до 15 балів).

Рейтинг вступників на зарахування до аспірантури відбувається за сумою балів, отриманих за вступні іспити (ЄВІ з іноземної мови або В2 та спеціальність) та додаткових балів, нарахованих за наукові досягнення.

Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня; особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі у вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються.

Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до аспірантури Інституту протягом одного календарного року.

**ПРОЦЕДУРА РЕЄСТРАЦІЇ ОСІБ,
ЯКІ БАЖАЮТЬ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ЄДИНОМУ ВСТУПНОМУ
ІСПИТІ (ЄВІ)**

Реєстрацію осіб, які бажають взяти участь у єдиному вступному іспиті (ЄВІ), здійснюють приймальні комісії закладів вищої освіти з 7 до 29 травня (для участі в основній сесії) і з 17 до 21 червня (для участі в додатковій сесії — у цей період матимуть змогу зареєструватися ті, хто не зміг цього зробити під час основного періоду реєстрації) за умови особистої присутності вступника / вступниці та/або дистанційно.

Консультацію можна отримати електронною поштою або телефоном. Їх заклади вищої освіти розмістять на сторінках приймальних комісій на своїх офіційних вебсайтах.

Реєстрація відбуватиметься за допомогою взаємодії двох сервісів, роботу яких забезпечують Державне підприємство «Інфоресурс» та Український центр оцінювання якості освіти.

Створення запиту на формування екзаменаційного листа є першим кроком реєстрації та здійснюється за допомогою спеціального сервісу, розміщеного в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО).

Для успішної дистанційної реєстрації необхідно діяти за таким алгоритмом.

1. Сформувати комплект сканованих копій або фотокопій реєстраційних документів:

- заповненої заяви-анкети для оформлення екзаменаційного листка зі своїм накладеним кваліфікованим електронним підписом;
- документа, що посвідчує особу, зазначеного в анкеті-заяві;
- документа, що підтверджує інформацію про реєстраційний номер облікової картки платника податків (РНОКПП), або документа, що підтверджує причину невнесення до анкети-заяви інформації про РНОКПП;
- документа про здобутий ступінь вищої освіти (для осіб, які завершили навчання в минулі роки);
- довідки щодо планового строку завершення навчання та отримання диплома у 2024 році;
- фотокартки для документів (кольорової або чорно-білої) із зображенням, що відповідає досягнутому віку вступника / вступниці;

- медичного висновку за формою первинної облікової документації 086-3/о (у разі необхідності створенні особливих (спеціальних) умов для проходження вступних випробувань).

Заповнюючи заяву-анкету з інформацією, необхідною для оформлення екзаменаційного листка, потенційні аспіранти мають указати назву іноземної мови, із якої бажають скласти ЄВІ та населений пункт, у якому планують пройти вступне випробування.

Вступник / вступниця має право внести зміни до реєстраційних даних, здійснивши перереєстрацію протягом часу, відведеного для реєстрації.

Для перереєстрації учаснику / учасниці необхідно звернутися до приймальної комісії, яка його / її зареєструвала для участі у вступному випробуванні, і повернути раніше виданий екзаменаційний листок для його анулювання.

Якщо в процесі перереєстрації вступник / вступниця бажає змінити персональні дані — він / вона має надати документ(и), що підтверджує(ють) зміну персональних даних.

2. Надіслати на електронну адресу приймальної комісії скановані копії або фотокопії реєстраційних документів.

Перш ніж надіслати лист, обов'язково потрібно перевірити правильність даних, зазначених в заяві-анкеті.

3. Отримати скановану копію екзаменаційного листка.

Представник приймальної комісії перевірить наявність необхідних для реєстрації документів та правильність їх оформлення.

У разі успішної реєстрації учаснику / учасниці буде надіслано скановану копію екзаменаційного листка на електронну адресу, зазначену ним / нею у заяві-анкеті.

Оригінал екзаменаційного листка зберігатиметься в приймальній комісії. Якщо в екзаменаційному листку учасник / учасниця виявить помилки, йому / їй потрібно звернутися до приймальної комісії.

Оформлений екзаменаційний листок можна отримати особисто, звернувшись до приймальної комісії, або поштовим зв'язком, якщо учасник / учасниця зазначив / зазначила про таку необхідність у заяві-анкеті.

Якщо екзаменаційний листок не надійде на адресу, зазначену в заяві-анкеті, за два тижні до початку вступних випробувань, учасник / учасниця має звернутися до приймальної комісії, до якої надсилав / надсилала реєстраційні документи, для отримання відповідних роз'яснень.

Для зареєстрованих учасників / учасниць на вебсайті Українського центру оцінювання якості освіти створено інформаційну сторінку «Кабінет

**учасника вступних випробувань», доступ до якої здійснюється за номером
екзаменаційного листка та PIN-кодом, зазначеним у ньому.**

До 17 червня учасники, зареєстровані на основну сесію вступних випробувань, отримують на своїх інформаційних сторінках запрошення-перепустки, де буде зазначено дату, час і місце проведення тестування, а до 26 липня – учасники додаткової сесії.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ЩОДО УЧАСТІ В ЄВІ

Особи, які брали участь в основній сесії вступного випробування, але стосовно них зафіксовано порушення процедури проведення вступних випробувань, мають подати заяву для участі в додатковій сесії в день проведення тестування одночасно з поданням апеляційних заяв щодо порушення процедури.

Особи, які брали участь в основній сесії ЄВІ, але не змогли розпочати або завершити виконання завдань вступних випробувань через поважні причини, мають подати до регіонального центру оцінювання якості освіти, на території обслуговування якого проходили ЄВІ, заяву щодо надання можливості пройти тестування під час додаткових сесій. Таку заяву учасники можуть подати через відповідального за пункт тестування в день проведення ЄВІ в пункті тестування до моменту виходу з нього або протягом трьох календарних днів з дня проведення відповідного вступного випробування.

Особи, які не з'явилися до пункту тестування через поважні причини, подають до регіонального центру оцінювання якості освіти, на території обслуговування якого мали проходити ЄВІ, заяву щодо надання можливості пройти тестування під час додаткової сесії, а також відповідний (-і) підтвердний(-і) документ(-и), де буде відображено факти та обставини, що можуть бути підставою для допуску до участі в додатковій сесії.

Для певних категорій зареєстрованих вступників у період із 31 липня до 14 серпня 2024 року буде проведено додаткову сесію ЄВІ. Участь у ній мають право взяти ті, хто:

- не встигли зареєструватися для участі в ЄВІ під час основного періоду реєстрації;

- зареєструвалися для участі в основній сесії, проте з певних поважних причин не змогли взяти участі в тестуванні, не змогли розпочати або завершити виконання завдань вступного випробування.

Протягом трьох календарних днів з дня проведення основної сесії ЄВІ (з урахуванням дня проведення вступного випробування), у якому вступники мали брати участь, подати документи для участі в додатковій сесії можуть ті, хто:

- Брали участь в основній сесії вступного випробування, але не змогли розпочати або завершити виконання завдань вступних випробувань

через одну з причин, підтверджених відповідними рішеннями регламентних комісій.

- Не змогли взяти участі в основній сесії вступного випробування через причини, які не залежали від їхніх дій та волі та на які вони не могли вплинути.

У межах часу, відведеного для додаткового періоду реєстрації (17–21 червня), приймальною комісією здійснюється реєстрацію осіб, які не змогли зареєструватися для участі в ЄВІ під час основного періоду реєстрації.

Для дистанційної реєстрації потрібно сформувати комплект сканованих копій або фотокопій реєстраційних документів та надіслати його на електронну адресу приймальної комісії. У разі успішної реєстрації вступнику / вступниці буде надіслано скановану копію екзаменаційного листка на електронну адресу, зазначену в заяві-анкеті.

Заяву щодо участі в додатковій сесії ЄВІ та підтвердні документи вступники можуть подати до регіонального центру оцінювання якості освіти в один із таких способів:

- за допомогою поштового зв'язку (ураховуючи день проведення ЄВІ та час, потрібний на доставку документів до регіонального центру оцінювання якості освіти);

- електронною поштою (датою відправлення вхідного листа вважають дату, зафіксовану в електронній скриньці регіонального центру оцінювання якості освіти);

- особисто заявником або через уповноважену ним особу, повноваження якої оформлені відповідно до законодавства.

Рішення про допуск до участі в додатковій сесії ЄВІ осіб, які брали участь в основній сесії вступного випробування, приймає регламентна комісія при регіональному центрі оцінювання якості освіти на підставі записів, зроблених у документах пункту тестування. Особу допускають до участі в додатковій сесії ЄВІ за умови задоволення апеляційною комісією при Українському центрі оцінювання якості освіти клопотання про анулювання її результату ЄВІ.

Розгляд документів, поданих особами, регламентна комісія при регіональному центрі оцінювання якості освіти здійснює протягом трьох робочих днів з урахуванням дня їх надходження.

Інформацію про рішення регламентної комісії щодо допуску / недопуску особи до участі в додатковій сесії ЄВІ зазначають в її кабінеті учасника вступних випробувань.

Вступники мають право оскаржити рішення регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти щодо відмови в допуску до

участі в додатковій сесії ЄВІ шляхом подання заяви до апеляційної комісії при Українському центрі оцінювання якості освіти не пізніше ніж через три робочих дні (з урахуванням часу, потрібного на її доставку) з дати розміщення відповідного рішення на сайті регіонального центру оцінювання якості освіти.